

15 leuke landbouwweetjes van VILT-lezers

nieuws

Fitbits voor koeien, dieren voor de rechtbank in de middeleeuwen of benefietconcerten voor landbouwers met rocklegendes: onze wedstrijd over landbouwweetjes leverde heel wat straffe inzendingen op. Die willen we jullie niet onthouden, dus bezorgen we jullie een bloemlezing van de leukste reacties.

6 FEBRUARI 2026

Ruben De Keyzer

Lees meer over:

weetje

geschiedenis

Naar aanleiding van het [interview met Bart Dochy](#) over zijn boek 'Trotste Boeren. Het echte verhaal van traditie en innovatie in de Vlaamse landbouw' mocht VILT tien exemplaren weggeven. VILT-lezers konden deelnemen aan deze wedstrijd door ons hun strafste landbouwweetje te bezorgen, en daarop werd massaal gereageerd. Hierbij een greep uit de beste reacties:

Herfstvakantie is er dankzij de landbouw

We trappen af met een leuk schoolweetje. Dat onze kinderen in de herfstvakantie telkens een weekje mogen uitblazen, hebben we aan de landbouwers te danken. Dat stelt **Davy Roose** uit Bekegem.

Weten jullie dat de herfstvakantie ooit is ingesteld omdat kinderen dan thuis konden helpen met de aardappeloogst? De oorspronkelijke naam van de herfstvakantie was eerst aardappelvakantie.

Dieren voor de rechtbank

Landbouw ontsnapt niet aan de jurisdisering van de maatschappij, en dat was zelfs in de middeleeuwen het geval. Zo leren we uit dit weetje van **Isabelle Piesschaert** van Hof Bel'Ami in Deinze.

In de middeleeuwen werden in Europa tientallen dieren voor het gerecht gedaagd en na een juridisch proces van veroordeling opgehangen, gewurgd, levend begraven, verbrand, onthoofd, verdronken of verbannen.

De eerste bekende vermelding van een dier dat voor de rechter moest verschijnen dateert uit 1260. Een varken uit het Franse stadje Fontanay-aux-Roses werd door de monniken ter dood veroordeeld wegens het bijten van een kind. Vanuit het noorden en oosten van Frankrijk verspreidden

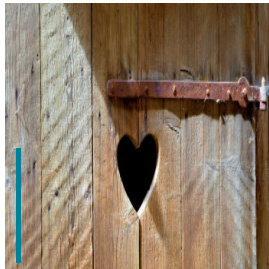
dierenprocessen zich naar Duitsland, Zwitserland, Italië en de Lage Landen.

Vaak eindigde de veroordeling in een doodstraf, waarbij de beul het vonnis voltrok. Had men echter te maken met economische schade, zoals een misoogst door de vraatzucht van slakken, kevers, sprinkhanen, rupsen of ratten, dan stond de gehele diersoort terecht voor een kerkelijke rechtbank. De opgelegde straffen waren dan spiritueel van aard en leidden meestal tot een hamvloek.

Wisselteelt in de tijd van ridders en kastelen

Nog een middeleeuw landbouwweetje komt van **Xavier Van Butsel** uit Marche-en-Famenne.

Wist je dat de middeleeuwse boer al aan wisselteelt deed? Al in de middeleeuwen ontdekten boeren dat ze hun akkers niet elk jaar met hetzelfde gewas moesten inzaaien. Door gewassen af te wisselen – zoals graan, peulvruchten en braakland – bleef de bodem vruchtbaar en verminderden ziekten en plagen. Deze eenvoudige maar slimme techniek vormt nog altijd de basis van moderne duurzame landbouw.

interview

Wat schaft de put? Foodarcheoloog zoekt en vindt geschiedenis van ons

voedsel

19 NOVEMBER 2024

Momenteel hebben we ongeveer 600 miljoen boerderijen die de wereld voeden, en ze dragen acht miljard mensen op hun schouders. Tegen het einde van de eeuw zullen we waarschijnlijk de helft van het aantal boeren hebben, en die moeten nog meer mensen voeden." dixit Zia Mehrabi, hoogleraar Universiteit California en hoofdauteur van een onderzoeksstudie in Nature in [Knack](#).

Voedsel is historisch goedkoop

Frederik Van Hove uit Kruikeke-Zwijndrecht haalt zijn weetje uit het boek 'Wat schaft de put' van Jeroen Van Vaerenbergh. VILT ging eerder in gesprek met deze [foodarcheoloog](#).

In de negentiende eeuw ging nog 75 procent van het inkomen van de bevolking in Vlaanderen naar voeding, terwijl dit vandaag slechts iets meer dan tien procent van ons inkomen is.

Steeds minder boeren, steeds meer monden te voeden

Lezer **Matthias D'Haese** kijkt voor zijn weetje naar de toekomst.

11 miljoen hectare landbouwgrond gezocht

Een ander, eerder somber toekomstweetje leren we van **Ward Van Meulen**. Hij stelt het volgende:

Als we de ambitie van de Green Deal in verband met gewasbeschermingsmiddelen uitvoeren zullen we in de EU gemiddeld 12 procent opbrengstverlies hebben en daardoor 11 miljoen hectare meer landbouwgrond nodig hebben om hetzelfde te produceren.

Koeien kiezen Klara

Een vrolijker landbouwweetje krijgen we van **Senne Beyers**, die weet dat koeien veel gecultiveerder zijn dan men zou denken.

Wist je dat melkkoeien meer melk geven als ze naar klassieke muziek luisteren? En dat er zoveel meer Klara-luisteraars zijn in Vlaanderen dan de luistercijfers weergeven?

Landbouw redt levens

Een medisch landbouwweetje komt van **Nicole Tailleu**. Veel cruciale, levensreddende medicatie, zou niet bestaan zonder onze vierpotige vrienden in de veehouderij.

Landbouw zit in alle aspecten van het leven verweven, ook in de geneeskunde en de farma: weet je dat de eerste insuline van dieren afkomstig was?

Rocklegendes die boeren tot ster verheven

Landbouwer **Michiel Deroo** vertelt ons hoe de Amerikanen hun landbouwers zelfs door rockgoden laten vereren.

Ik ben al veel jaren stiekem jaloers op de Amerikaans versie van Boeren op een Kruispunt, Farm Aid. Niet omwille dat het beter zou zijn dan Boeren op een Kruispunt, maar wel anders. Vooral het jaarlijks benefietconcert Farm Aid spreekt me aan. Ik ben namelijk fan van veel artiesten die er optreden, maar ook omdat de artiesten openlijk de kaart trekken voor de familiebedrijven in de landbouw.

De oprichters **Willy Nelson**, **Neil Young** en **John Mellencamp** lanceerden in 1985 dit concert om geld in te zamelen voor steun aan de familiale landbouw en landbouwers in financiële nood. Drie grootheden op leeftijd in de country- en popmuziek! Jaarlijks gaat dit benefietconcert door en heel veel legendarische namen stonden reeds op dit podium. Ik had al lang zo'n concert willen meemaken met allemaal gelijkgestemde zielen in het publiek, maar de realiteit van boer zijn maakt dit niet zo gemakkelijk.

Neil Young treedt op 10 juli op in Rock Zottegem! Mijn tickets zijn alvast gereserveerd en misschien moet ik (om in het thema te blijven) toch een bord dragen 'Proud to be a farmer'.

Hulp tijdens de oorlog

Sofie Vanthournout herinnert ons eraan hoe cruciaal landbouwers zijn in moeilijke tijden.

Tijdens WOII was er voedselschaarste. Mijn overgrootouders waren boeren en hadden dus nog genoeg. Mijn oma vertelde me dat enkele kinderen uit de buurt dagelijks mee kwamen aanschuiven aan tafel. Voor mijn overgrootouders was het een kleine extra kost, voor de buurtkinderen was dit het enige wat hen redde van ondervoeding. Zo hielpen onze boeren niet alleen hun eigen gezin, maar hun hele lokale gemeenschap om de moeilijke oorlogsjaren door te komen.

Manueel aardappelen rooien: 3.000 frank voor een ton

Pieterjan De Cock uit Wortegem-Petegem blikt terug op zijn jeugd voor een landbouwweetje. Hij moest als jonge snaak nog manueel de aardappelen helpen rooien, in de hoeken van een perceel.

Met heel veel tegenzin heb ik hieraan geholpen. Duurde heel lang, was super saai en op het einde van de dag lag je met rugpijn in de zetel. Maar we moesten mee! Ik herinner me nog dat we met ons gezin de hoeken aan het rooien waren. Ikzelf was ongeveer 8 jaar. Een klasgenootje passeerde met zijn fiets en zat mij gewoon uit te lachen... Je had toen 1.000 kilo aardappelen voor 3.000 frank (75 euro). Achteraf gezien waren de hoeken aardappelen rooien en kleine stobalen ophalen een leuk familiegebeuren die charme aan de sector hebben geven. Nu missen we die charme want alles moet snel en efficiënt gebeuren.

Landbouw bepaalt al eeuwen het landschap

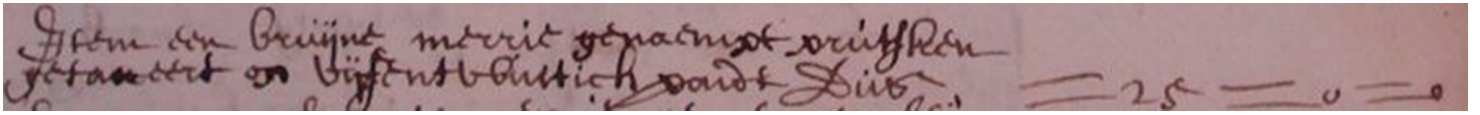
Steven De Clercq uit Lochristi beschrijft hoe ons moderne landschap via de landbouw is ontstaan.

Onze landbouw die er nu is, is voor een groot deel bepaald door onze verre voorouders. In de tijd van de nederzettingen was men zo slim om zich te vestigen op plaatsen waar men zich continu van voedsel kon voorzien. Het is ook daardoor dat veel van onze bossen staan op gronden die niet voor voedselproductie geschikt waren. Van daaruit is alles gegroeid. Later heeft men daar een inkomen proberen uit te halen. Bij de beste bodems kon men leven van de productie van de grond, bij de minder goede bodems kon men enkel gras telen en begon men met dierlijke productie. Vandaar dat vruchtbare bodems open vlaktes gebleven zijn met grote akkers en met weinig veeteelt. Als de percelen kleiner worden, zie je meer veeteelt. Na de Tweede Wereldoorlog was er een babyboom. Meerdere kinderen wilden boeren maar er was maar één boerderij. Dat is de oorsprong van de intensivering naar gespecialiseerde varkens-, pluimvee- of tuinbouwbedrijven.

Vriendschapsband dieren en landbouwers ouder dan men denkt

Een landbouwweetje van **Pieter De Graef** gaat over de band tussen veehouders en hun dieren, die ook vroeger intenser was dan men zou denken. Hij of zij kende de dieren door en door, herkent karaktereigenschappen en weet wanneer het goed dan wel slecht met hen gaat. Wanneer de band boerdier uniek en speciaal wordt, bestaat de kans dat de boer een naam geeft aan bepaalde dieren. En dat is een fenomeen dat lang niet zo recent is dan we zouden denken. Onderstaande afbeelding geeft bewijs van die unieke band tussen boer en dier.

Een boer uit de 17de eeuw in Kallo had zo'n speciale band met zijn paard dat hij deze merrie de naam 'Prutsken' meegaf. Uniek en bijzonder is dat de schatter na het overlijden van deze boer de naam ook vermeldde in de staat van goed, een verplichte schatting van het vermogen wanneer een overledene minderjarige kinderen naliet.

Transcriptie: 'Item een bruijne merrie genaemt prutsken. Getaxeert op vijfentwintich pondt dus 25 - 0 - 0'. Foto: Rijksarchief Beveren

Geen rietjes maar stieren

Betty Van Merhaeghe uit Tienen deelt herinneringen uit de tijd toen koeien zich niet aan een rietje, maar een stier konden verwachten voor de bevruchting. Stierlijke 'callboys' werden het hele land rondgereden om de kudde te bevruchten.

Tot in de jaren '90 werd er nog steeds rondgereden met stieren naar andere rundveeboeren voor de bevruchting van hun brongstige koeien. Wij hadden thuis een "stierenhouderij". De landbouwers belden naar ons en zeiden met welke stier mijn vader, later op de dag, moest langskomen. Alle stieren hadden een naam.

Wij hadden zowel Oost-Vlaamse stieren, Holsteinstieren, Wit-blauwe stieren, ... er was een breed gamma. Het waren leuke tijden voor ons als kind. We mochten meerijden met onze papa en moesten dan de "dekbewijsjes" schrijven en het geld ontvangen. Meestal kregen we dan ook een snoepje of koekje van de boerin. Eind jaren 1990, begin 2000 is er dan een verbod gekomen op natuurlijke dekkingen bij rundvee door stieren van externen. Ook mijn vader is overgeschakeld op kunstmatige inseminatie. Alleen voor ons als kind was het minder leuk...

Fitbit voor koeien

De VILT-mailbox is overspoeld met leuke weetjes, maar als afsluiter kiezen we nog een laatste weetje uit de veehouderij, meegedeeld door **Mathieu Descamps**.

Sommige koeien dragen stappentellers of "activiteitssensoren". Als een koe plots veel meer stappen zet dan normaal, denkt de boer niet: "Sportief bezig"; maar: "Aha, ze is waarschijnlijk vruchtbaar."

De stappentellers meten beweging, lig- en sta-tijd. Wanneer een koe brongstig is, wordt ze onrustiger en loopt ze meer rond. Dankzij die data weten boeren precies wanneer het beste moment daar is om haar te insemineren, zonder de koe constant te moeten observeren. Bonusweetje: sommige van die sensoren zijn zo slim dat ze eerder ziekte signaleren dan de boer zelf, omdat een zieke koe juist minder beweegt dan normaal. Een soort Fitbit, maar dan voor herkauwers.

Winnaars worden weldra bekendgemaakt

Staat jouw weetje hier niet tussen? Geen paniek. Onze redactie ontving een overvloed aan weetjes en kan er slechts enkele delen in dit artikel. Welke weetjes beloofd zullen worden met een exemplaar van het boek van Bart Dochy, maken we later bekend.

Uitgelicht

10 wist-je-datjes over Europese landbouw om mee uit te pakken aan de feesttafel

nieuws

De landbouw in de Europese Unie is divers en omvangrijk. Dat tonen de nieuwe kerncijfers van de Europese voedselketen aan. Van de omvang van Europese boerderijen en aantal wer...

30 DECEMBER 2025

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)